

НЕДЕЉА ЦАРИНИКА И ФАРИСЕЈА

ѿрей. Павле Тијевски, ѿрей. Гаврило Лесновски

Лк. 18, 10 - 14; 2Тим. 3, 10 - 15;

св. прав. Алексеј Мечев

НЕДЕЉА ЦАРИНИКА И ФАРИСЕЈА

Цариник и фарисеј су дошли у цркву да би се помолили. Фарисеј се за време молитве хвали својим делима и осуђивао друге, а цариник се у дубоком схватању своје недостојности молио овако: „Боже милостив буди мени грешноме!“. Првога је Господ осудио, а последњег оправдао, говорећи: „Јер сваки који себе узвисује понизиће се, а који себе понизује узвисиће се“ (Лк. 18. 13 – 14).

Вољени, уколико гледамо на спољашње поступке, а не на унутрашње расположење срца, онда фарисеја уопште не би смо могли да назовемо лошим човеком. У сваком случају он је био непопорочан у светском смислу човек и спољашње побожан. А упркос свему томе, његова је молитва била одбачена. С друге стране, царник није био без грехова и порока. Он сам бива свестан своје греховности, а ипак, његова молитва бива услишана. Зашто је

то тако?

Ево зашто: Фарисеј се молио арогантно, са таквим настројењем духа у коме се он сам сав открио. Јер се управо у молитви људи показују таквима какви су они уствари и како живе. На живот еванђелског фарисеја и његову молитву могу се применити апостолске речи: Људи ће бити самољубиви, сребљољубиви, хвалисави, гордељивци, хулници..., који имају изглед побожности, а силе њезине су се одrekli (2Тим. 3, 2 – 5). Фарисеј се држао надмено у односу са Богом. Самоуверено је ушао у храм, стао испред свију, на видно место. Није био приметан никакав знак страхопоштовања које приличи Богу и Његовом дому, према ближњима се односио с презиром. Сматрајући себе праведним, он је друге људе називао лошим: грабљивцима, неправедницима, прељубницима. Судаћи о овоме по спољашњим поступцима, а не

ру. Међутим, овај разговор често прелази у нешто друго и тајна покајања не остварује свој циљ, зато што не схватамо да се не исповедамо свештенику, већ стојимо пред Богом. Свештеник понекад постаје препрека за нас за време исповести, зато што нам сметају свакакве смуђујуће мисли и ми заборављамо да смо пред самим Богом, а свештеник је ту само сведок, представник Цркве, кроз коју Господ раздаје благодат и мир.

Долазећи на исповест, треба да

видимо, говоримо лоше једни о другима. Господ зна да смо ми непрекидно незадовољни нашим животом – ништа није онако како би смо желели да је – и да користимо добра која нам Он шаље, као да нам она по праву припадају, премда нисмо заслужили ни сунце ни небо, ни дрвеће нити икакву природну лепоту. Достојни смо једино казне, а желимо да са нама поступају са уважавањем. Све то Господ зна.

Неко ће рећи: Ако Господ све

Данас Света Црква приводи нас великој тајни Христовог Васкрсења, великој победи над смрћу, над смрћу душе и смрћу тела. Али данас нам казује (и) ко је главни човекоубица у свима световима: гордост, охолост, понос. Зато први дан Ускршњег поста, данашњи дан поста душе, то је објава рата гордости, том основном и страшном греху. И пре него што запостимо кроз три недеље телесним постом, данас почиње наш духовни пост. Пост и хрвање, страшна борба са најстрашнијим непријатељем, са гордошћу. Она има безброј обличја, она има безброј маски.

ѿрей. Јустин Нови Гелијски

имамо на уму да не долазимо ради разговора са свештеником о својим животним проблемима и бригама, већ приступамо страшној тајни: присуствујемо на Страшном Суду. Господ зна све наше грехове, немоћи, лукавство, сумњу, малодушност, многобрижност, себелубље, сентименталност, лењост за молитву, лењост за добра дела. Господ зна како нам се не чита Свето Писмо, како нам је тешко да стојимо у Цркви; зна да ми врло често ништа не схватмо у богослужењима, зна да нас уопште не занима духовни живот, заповести Божје; да се чак и у породици уједамо попут паса; непрекидно осуђујемо једни друге, ако не речима, онда свакако у мислима; за-

то зна, зашто се онда исповедамо? Да, Богу свакако то није потребно, али је потребно нама. Исто тако је и Црква потребна само нама, Господ ју је основао ради нас, да би нас спасавала. Христа тако и зову: Спаситељ. Од чега Господ спасава? Зашто је уопште и дошао на земљу? Господ није дошао да нас спасе од разних неповољних околности, тешкоћа или болести, већ од греха. И уколико ми не долазимо у Цркву да би смо изменили свој греховни живот, већ из других разлога, онда уопште и нисмо хришћани и не припадамо Цркви. Црква постоји једино због тога да би нас спасла од греха.

email: kontakt@manastirpodmaine.org

интернет презентација: manastirpodmaine.org

по унутрашњем расположењу срца, тумачио их је лажно и погрешно. Гордост увек тако поступа. О себи самом мисли високо, а о другима ниско.

Фарисејева молитва је била

пај душе која у смирењу сагледава своје грехове и смелошћу вере призива милосрђе Божје да исцели страдања немоћи. И Бог ју је примио са благовољењем, јер је видео човека који је имао потре-

Чим се умањи благодат, могу дејствовати и демони. Они је често и спречавају, као облак који заклања светлост сунца. Сенка страсти подиже маглу и она затамњује малу лучу светлости која се управо појавила. Та магла су помисли очајања о којима пишеш. То су плашљивост, страх, бесрамност, хула и њима сличне, због којих душа вене и губи одважност.

Свака помисао која доноси очајање и тешку тугу, потиче од ђавола. То је магла страсти, и њу одмах треба одбацити надањем у Бога, исповедањем старици, и размишљањем о томе како се старији моле и преклињу Бога за тебе.

Мала жалост, помешана са радошћу и сузама и са утехом у души, потиче од благодати Божије. Кроз читав живот она нас води покајању кад год сагрешимо.

Сагрешење изгони смелост пред Богом, али је покајање одмах враћа. Благодат не допушта да очајавамо, него напротив – непрестано подстиче палоба на покајање. Демонске речи га одмах одводе у очајање и позлеђују, као град који пада на нежне, тек поникле листиће.

стишарац, Јосиф Исихаста

греховна. Он је благодарио Бога, али без смирења и спознања сопствених немоћи – није благодарио због избављења од тешких греховних искушења и грубих порока, већ зато што није такав као остали људи. Из његових устију одзвањао је глас гордости, која се поноси својом праведношћу и не обраћа се Богу са молитвом покајања већ молитвом самохвалисања. По мишљењу фарисеја, он се није имао зашто кајати. У самој ствари, читава фарисејева молитва била је усмерена сопственом кумиру гордости...

И Бог је није чуо.

Молитва цариника је била ва-

бу у Његовој помоћи, који је схватао сопствену немоћ да обнови сопствену природу. Смирење је учинило цариника достојним Божје благодати. Митар је стао позади и чак није смео да подигне очи своје ка небу. Није ишао у прве редове, иако је био човек на одговорној дужности, сакупљач пореза, и највероватније имућан. У Цркви не постоје разлике. Сви имају једнака права. Најнеприметније место је сасвим довољно да би се узносила молитва Творцу. Цариник се ударао у груди. Истинска, пламена, молитва, не може бити без спољашњег израза. Унутрашњи покрети срца се и невољно

пројављују споља. Цариник је молио Бога за помиловање. Божје, милостив буди мени грешноме. Једина његова жеља је била да задобије опроштај грехова. Речју, у својој молитви цариник се показивао онаквим какав је он уствари и био и како је и живео. Молио се са смирењем. А који себе понизује узвисиће се (Лк. 18, 14).

Драга браћо и сестре! Пред нама у животу постоје два пута: или ћемо поћи стопама фарисеја за сопственим спокојством, спољашњим поштовањем од других, свему чиме се храни сујета и наслађује гордост или ћемо кренути за цариником, са његовим скрушеним срцем, смиреним духом који му не дозвољава да пред живом савешћу подигне очи горе, у сакрушењу ударати себе у груди. Први пут – пут зе-

маљског благостања јесте пут ка погибели у вечноме животу; други је овде горка и мрачна стаза, која ће нас одвести до извора светлости и правде.

Избегавајте фарисејску гордост која искушава и низвргава људе у погибао, чинећи их слепима. Јер слепи не види пут и спотиче се. Није ли то слика нашег савременог живота? Наше је слепило у томе што сматрамо да одлично видимо: сувише смо горди. Ми све видимо све преживљавамо, само не видимо свој грех и стога и јесмо слепи и грех остаје у нама! Фарисејство јесте наше погубно слепило. Сви ви фарисеји, оставивши своју гордост, са смирењем цариника приђите Христу и у Њему ћете наћи просвећење.

11(24).01.1915.

прот. Димитрије Смирнов

О ИСПОВЕСТИ

Исповест, покајање, јесте једна од црквених тајни. Када се исповедамо наглас пред свештеником, ту је невидљиво присутан сами Господ Исус Христос, Који прима ову исповест, и Који зна све наше грехове боље него ми сами,

живота.

Некада давно је покајање било јавно, пред читавом Црквом, али то данас једва да би ко могао да поднесе, и једва да би ко могао да саслуша спокојно, не саблазнивши се и не осудивши. Зато је овај оби-

Гле, рећи ће неко, подигли су се ветрови и бура у наше време хоће да потопе Његову Цркву. Таквима не дајемо одговор ми, но Он: „Што сће се уйлашили маловјерни“ (Матеј 8: 26)? Зар Он није и на бурама сејао Своје Жетве и зар није стари Пророк провидео и рекао: „Пуш је Господњи у вихору и бури“ (Наум 1: 3)?

свешти владика Николај

зато што ми, на жалост многе ствари и не примећујемо – у тој мери смо се навикли на грех, да нам се он чини сасвим обичним начином

чај нестао и већ више од хиљаду и по година, људи се кају за своје грехове индивидуално, на исповести, у тајном међусобном разгово-